

skal jo ogsaa, efter hvad der er udtalt her i Salen, være Tilfældet med offentligt Arbejde paa Livstid. Nu er det naturligtvis Noget, der kan være forskellige Meninger om, hvor Meget man vil lægge ind i den ene eller den anden Straf, og navnlig i offentligt Arbejde paa Livstid, sammenlignet med andre Straffe, ogsaa med Dødsstraffen, men jeg troer ogsaa her at turde appellere til alle Tider og alle Slægter. Jeg troer, at, hvad man end ad Tænkningens Vej kunde komme til i Henseende til disse Straffes indbyrdes Forhold, og hvad man end efter eiendommelige personlige Betragtninger for sit Vedkommende maatte finde rigtig, kan det ikke bestrides, at det gaar gjennem alle Tider og gjennem alle Slægter, at Dødsstraffen er den højeste, den tungeste Straf, den Straf, der rammer haardest. Jeg troer, at det ikke blot er alle Tiders og alle Slægters Vidnesbyrd, vi have for os, men jeg troer ikke at være for dristlig, naar jeg paastaar, at det er den ubelængede Anskuelse hos vort Folk, at Dødsstraffen er den haardeste Straf, ja, jeg tør næsten sige, at der ikke er nogen Sammenligning mellem den og offentlig Arbejdsstraf, selv paa Livstid. Jeg skal ikke ville give mig Udscende af at have stor Erfaring i saa Henseende, eller speciel personlig Indsigt, men min Livsgjerning fører mig dog til at kjende criminelle Sager i temmelig stort Omfang, ligesom det ogsaa oftere er faldet i min Rod at tale med Forbrydere, hvem der var overgaaet en Dom paa Livet, hvis Fuldbyrkelse kunde ventes, og efter det Kjendskab, jeg har til criminelle Sager og til slike Forbrydere, nærer jeg ikke mindste Tvivl om, at Dødsstraf ordentligtvis maa ansees for et langt tungere og haardeste Ondt end offentligt Strafarbejde, selv paa Livstid. Et æret Medlem — jeg troer det ærede Medlem for Odense Amts 3die Valgkreds (Fallefen) —, der ved første Behandling stærkt og varmt talte mod Dødsstraffen, meente, at der dog ikke hos Forbrydere i Virkeligheden kunde næres saa stor Frygt for Dødsstraffen, naar man saae hen til, hvor mange Mennesker der udsætte sig selv for den yderste Livsfare i deres daglige Dont, og saae hen til hvor mange Gjerninger der øvedes udenfor det daglige Liv, store, herovsle Gjerninger, med Døden for Die.

Dette skulde bevise, at saa kunde heller ikke for Den, der omgives med den forbryderiske Tanke, Døden staae som noget saa Afstrækkende. Der forekommer mig dog her at ligge en overordentlig Feiltagelse og Mistjendelse af det hele Forhold, naar man saaledes vil troe at kunne sammenstille Forbrydere med Personer, som virke lovligt, rebeligt og ærligt til Livets Op- hold, og selv med Personer, der handle til et givet Dødsstraf, oplydte af de højeste og ædleste Forsætter. Mennesker med den gode Samvittighed see vistnok Døden paa en ganske anden Maade end Mennesker med den onde Samvittighed; men det er netop Mennesker, der udføre Noget, der maa fremkalde den onde Samvittighed, der skulle afstrækkes ved Dødsstraffen. Det samme ærede Medlem sagde ogsaa, at det kunde ikke antages, at Dødsstraffen skulde kunne virke saa overordentlig afstrækkende, idet de Vedkommende nemlig, naar de vare ifærd med at begaae den Gjerning, som skulde have Dødsstraffen tilfølgende, stode paa, at de dog ikke vilde komme til at lide den, men at de nok vilde slippe. Ganske vist kan der være Noget i denne Betragtning, men mon ikke den samme Betragtning maa opstilles med Hensyn til den Straf, som skulde virke i Dødsstraffens Sted? Mon ikke Den, der trues med offentligt Arbejde paa Livstid, ogsaa stoler paa, at hans Forbrydelse ikke skal blive opdaget, og at han skal slippe for Straf? Men foruden at forsaavidt disse to Straffe kunne siges at være stillede lige, er der ogsaa — hvad det ærede Medlem synes at have overseet, — en anden Omstændighed, hvortil der bør tages Hensyn, og det er den, at med Hensyn til Strafarbejdet paa Livstid troer Ingen paa, at denne Straf virkelig skal blive paa Livstid; det er ikke muligt at saae Nogen til at troe dette, og det er godt saaledes; thi det vilde næsten ikke være til at udholde, naar alt Haab var afstaaet ved Indtrædelsen i Fængsel. Foruden at der til en senere Tid, medens Straffen udstaaes, muligen kunde skee Forandringer i Straffeloven, saaledes at man kunde komme til at see Forbrydelsens Væsen paa en mildere Maade, tænker Forbryderen navnlig: Har jeg siddet der en Tid, kan jeg vel ved almindelig eller speciel Leilighed opnaae at blive benaadet.